

af Rigsdagen, staar i Spidsen og er Hovedbestemmelsen. Her maa jeg ogsaa berøre den Omstændighed, at en og anden har været tilbøjelig til, naar disse Materier have været behandledes, og vil maaske endnu i dette Dje-blik være tilbøjelig til at sige: Lad os blot faa en Bestemmelse om, at alle ubevilgede Udgifter skulle tilsvares, saa kunne vi spare alt det øvrige. Jeg berører dette, fordi jeg gerne vil have sat det til Side straks. Det er nemlig selvfølgelig ikke tænkt til Ende. Man kan nemlig ikke med nogen Nytte foreskrive, at ubevilgede Udgifter skulle tilsvares, saa længe det er et Tvistepunkt, hvad der er ubevilgede Udgifter. Og under Forholdene, saaledes som de nu have udviklet sig, har den Anskuelse, at en Udgift er bevilget ved at være opført paa en provisorisk Finanslov, været gennemført uantastet af nogen Retsstiltale. Saa længe det er Tilfældet, vil det være ganske til ingen Nytte alene at give en Regel om, at ubevilgede Udgifter skulle tilsvares. Altsaa, en Bestemmelse om, at ubevilgede Udgifter skulle tilsvares, er i og for sig utilstrækkelig, men som et Supplement til en Grundlovsbestemmelse nødvendig.

For øvrigt indeholder det Forslag, som mine ærede Herrer Kolleger straks ville modtage paa deres Pladser, forskellige Straf- og Erstatningsbestemmelser, og da ogsaa de fornødne Bestemmelser om Strafftydens og Erstatningsansvarets Forældelse. Bestemmelserne om Forældelse ere affattede ud fra det Synspunkt, at Tiltalesspørgsmaalet bør have en Ende inden for en rimelig Tid. Spørgsmaal om Ansvar eller Ikke-Ansvar bør ikke trækkes ud over en ubestemt Tid. Det tjener hverken Retshaandhævelsen, ej heller gavner den Folkstemning, der skal bære Lovgivningsarbejdet. Det skader Rigsdagen og fremkalder unødvendig Uro i Befolkningen. Jeg har ment, at naar Anklageren, altsaa Folketinget, har været inde i to Maanedes Tid, naar der derpaa er foretaget nye Valg, Tinget saa atter har været to Maanedes inde, og der saa er hengaaet et Aar, uden at der er rejst Tiltale for Rigsretten, bør Tiltale for Rigsretten ikke mere kunne rejses. Saaledes er det foreslaaet. Hvilken Grænse man vil fastsætte for Forældelsen er selvfølgelig en Skønssag; men en Begrænsning maa man have. Endelig indeholder Lovforslaget Bestemmelser om, hvem det er Ansvaret paahviler. Jeg skal heraf for Tiden kun fremhæve, at det, overensstemmende med gældende Retsgrundætninger, er antaget, at Ansvaret for en af Ministre medunderskreven kongelig Beslutning ikke bør falde alene paa dem, der have medunder-

skrevet den, men ogsaa maa paahvile enhver anden Minister, naar denne i øvrigt er delagtig i Beslutningens Tilblivelse.

De øvrige Bemærkninger, der kunde være Anledning til, skal jeg forbeholde til den senere Behandling, idet jeg tillader mig til Slutning at udtale det Haab, at dette Forslag maa blive fremmet af det høje Ting, og specielt det Ønske, at det maa blive fremmet senere til Bearbejdelse i et Udvalg. Jeg, som for Tiden ikke hører til noget Parti her, vil ikke komme til at være Medlem af et saadant Udvalg; men naar Sagen bliver behandlet her i Tinget, vil jeg jo igen kunne faa Lejlighed til at give de Bidrag dertil, som jeg maatte kunne give, og dertil haaber jeg, at det høje Ting vil give mig Lejlighed. Tidspunktet for Sagens Indbringelse er efter min Opfattelse absolut det rette. Naar vi ere i en Konflikt eller blot nærme os til en Konflikt, er enhver Udflugt til at faa en Løsning af disse Spørgsmaal indtil videre ganske forsvunden; det kan der ikke være mindste Tvivl om. Løsningen skal søges i en Tid, hvor Konflikten ikke er til Stede. Og der gaar gennem det hele Folk en dyb Røngsel efter en Løsning. Jeg er overbevist om, at det kan siges med Rette, at hvis det i Folketingets nuværende Lovgivningsperiode skulde lykkes Rigsdagen at finde en Løsning, vilde vore Efterkommere i disse Sale vide os Tak, fordi vi havde benyttet Tiden, da den var der.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Folketingsmanden for Rjøbenhavns 11te Valgkreds (S. Olsen) m. fl. forelægge Forslag til Lov om forandret Affattelse af §§ 39, 41, 42, 43, 71 og 72 i Lov af 12te Juli 1867 om Valgene til Rigsdagen.

Ordføreren for Forslagsstillerne (S. Olsen): Paa Medforslagsstilleres og egne Vegne skal jeg tillade mig at fremsætte Forslag til Lov om forandret Affattelse af §§ 39, 41, 42, 43, 71 og 72 i Lov af 12te Juli 1867 om Valgene til Rigsdagen. Forsmaalet med de foreslaaede Ændringer i de nævnte Paragraffer er at sikre enhver Vælger den fri Udøvelse af hans Valgret, hans fri Stemmeret. Som Forholdene have udviklet sig jærlig efter de senere Valgdage, er det jo bevist, at der er øvet Valgtræk, og ældre Medlemmer af denne Sal have jo hørt forskellige Eksempler paa, at et saadant Valgtræk er øvet i forskellige Kredse. Der